

Катерина ДЮЖЕВА

ДРЕВЛЯНСЬКИЙ ТРИПТИХ ЛІНИ КОСТЕНКО

Стаття присвячена дослідженню художнього світу «Древлянського триптиху» Ліни Костенко. Пропонується інтерпретація поетики, системи образів, авторських роздумів, відступів, які висвітлюють особливості триптиху. Здійснено системний розгляд ролі художніх засобів у розкритті філософського та історичного підтекстів твору. Простежено жанрово-стильові особливості творчого почерку Ліни Костенко. У статті містяться спостереження автора над художніми деталями, що мають важливе значення для реалізації задуму поетеси.

Ключові слова: *триптих, інтерпретація, історизм, поетика, система образів, деталь, художній світ.*

Інтерпретація поезії Ліни Костенко «Древлянський триптих» з літературознавчого та історіософського погляду на сьогодні видається справою новою. Образи твору, його тематика та сюжет протягом усього часу читання вірша паралельно ведуть читача між двох світів: прадавнього та сучасного. «Древлянський триптих» написаний задовго до 1986 року, але в ньому чітко простежуються відголоски теми чорнобильської катастрофи. Що ж це: передчуття, передбачення, прогноз чи засторога? Загальноприйнятою є не дуже доречна прикладка «геній-пророк». Біблійні пророки ж не писали віршів! Отож, не будемо вважати чорнобильську тему у дочорнобильських поезіях Ліни Костенко пророцтвом. Назвемо це просто ще одним підтвердженням її обдарування та інтелектуальної висоти, гримучої суміші суто жіночої інтуїції, тонкої чуттєвості з умінням аналізувати, порівнювати, співставляти і робити точні, як діагноз, висновки.

Принципами моделювання художнього світу триптиху у поетеси є система образів, поетика, власні авторські роздуми, відступи. Образів у цьому невеликому за обсягом ліричному творі знаходимо надзвичайно багато. Це, перш за все, найголовніші – ліричне «я» поетеси, древляни та древлянки, князь Ігор та княгиня Ольга, княжич та Малуша. Але образами Ліна Костенко робить і усе живе, що оточує древлян. Тому до образної системи зарахуємо і персоніфіковані явища природи: вітер (мені до серця прикладе тужаночки), повітря (болить його криком), земля (рве на собі коси), вогонь (змійвся, дерся вгору); тваринний світ: горобчиха (на лапи подула); пори року: літо (маки стеле килимами); рослини: верби (зелені коси порозвішували), спориші (димлять росою), трава (стає

навшипінки), живопліт (тче лабіринти вулиць), соснина (сита). Надзвичайно розмаїта у поезії образна система. І усе вищезгадане ми відносимо до розряду образів „Древлянського триптиху” тому, що художній образ є особливою формою естетичного освоєння світу, яка зберігає його предметно-чуттєвий характер, його цілісність, життєвість, конкретність, на відміну від наукового пізнання, що подається в формі абстрактних понять. Без цих, хоча й не дуже значних, образів художній світ твору, та й історичний простір існування древлян, у процесі мистецького осмислення Ліною Костенко був би неповноцінним. Отож, це дає право називати саме такі елементи системи художніх образів.

З якою ж метою Ліна Костенко звертається до древлянської теми? У «Древлянському триптиху» легко можна віднайти і історичні факти, і роздуми ліричного героя, і міркування над глобальними проблемами, і філософський підтекст. Головне – не загубити під час таких пошуків відчуття насолоди від прочитаного. Інтерпретацію поезії здійснено з урахуванням досліджень В. Брюховецького, С. Барабаш, Р. Мариняк, Г. Жуковської, А. Макарова, М. Савки. Але матеріалів, присвячених саме розгляду „Древлянського триптиху”, обмаль. Є лише побіжні згадки назви цього віршованого твору та декілька цитат, висмикнутих з контексту.

За жанром Ліна Костенко класифікує розглянуту поезію як триптих (від *τρίπτυχος* – *складений втрое*) – поетичний твір, що складається з трьох віршів, об’єднаних спільним задумом. Послугуючись історіософським підходом, зробимо спробу інтерпретації поезії з погляду не лише літератури, а й історії, філософії та етики. На тлі поезії шістдесятників вірші Ліни Костенко були позначені історіософським осмисленням минушини¹. У триптиху поетеса презентує історію ментальності древлян – східнослов’янського племені (союзу племен), яке в VI-X ст. жило на українському Поліссі по р. Прип’яті, Горині, Случі, Тетереву. Назва племені походить від давньоруського слова „древо” і вказує на лісистий характер місцевості, де проживало плем’я.

Ліси в лісах.

Місцевість, яку обрали далекі предки поліщуків для свого життя, для ведення господарства, народження та виховання дітей.

¹ Мариняк Р. С. Історіософія поезії Ліни Костенко / Автореф. дис. на здобуття наук. ст. канд. філолог. наук: 10.01.01 / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2005. – 19 с.

Те первісне середовище, яке ще не порушила людська сокира, не вразила людська недбалість. Можливо, це аналогія з малою батьківщиною Ліни Костенко (згадаємо географічне розташування Ржищева, та й Києва). Займались древляни землеробством і скотарством, розвивали промисли і ремесла.

Медове сонце вигріли дуплянки, –

у цьому рядку підкреслене не тільки споконвічне заняття древлян – бджолярство, а й відображене їх світовідчуття крізь призму ремесла. Навіть сонце Ліна Костенко змальовує не жовтим, не золотим, а саме *медовим*.

Спроба князя Ігоря в 945 р. провести повторний збір данини серед древлян призвела до повстання і загибелі князя. У 946 р. княгиня Ольга, придушивши повстання, зруйнувала Іскоростень, а землі древлян підпорядкувала київському князю². Це сухі історичні дати. А творча майстерність поета перетворює їх на історичну та духовну скарбницю нації.

Ува митця часто звертається до проблеми витоків свого народу. Для Ліни Костенко це – один з мотивів поезії:

*Я, людина двадцятого віку, –
і от
зачудована, бачу лише
первозданність!*

Ліричне «я» підкреслює важливість нерозривності прогресу та першопочатків для розвитку цивілізації. Тому й живе у душі кожного частинка історії. В. Брюховецький писав про те, що уроки історії не повинні зникнути марно. Досвід віків настільки повчальний, що якби людство хоч трошки на нього зважало — наскільки б трагедій і бід поменшало в нашому житті. Повноцінна життєдіяльність особи можлива тільки за умови невідривності її від свого народу і його долі, на основі традицій і духовних надбань нації³.

В усьому цьому ніби переконує нас Ліна Костенко. Ось, наприклад, паралель з чорнобильською катастрофою:

*Утоплена дорога
Лоскоче боки мертвих яворів.*

Одразу постають перед очима кадри величезної кількості

² Довідник з історії України / Ред. І. Підкова та Р. Шуст. – К. : Генеза, 1993.

³ Макаров А. Історія – сестра поезії: до портрета Ліни Костенко // Українська мова і література в школі. – 1980. – № 10. – С. 24-38.

відеоматеріалів про Чорнобиль (Ліна Костенко теж стала автором сценарію фільму «Тризна», знятого режисером Р. Сергієнком у чорнобильській зоні). Сосни з глицею рудого кольору, жакливе видовище атомного реактора, діти з квітами у руках під час параду 1 травня, і *мертві явори*. Після 1986 року поетесі близьким став біль Чорнобиля, біль пораненої страшним вибухом землі. Дочка Ліни Костенко О. Пахльовська пише: «Немає тих лісів, які мама так любила. Єдине місце її відпочинку... А зараз там – ні грибів, ні їжаків, ні зими. А зона і смерть. І чи не про це говорила мама в „Древлянському триптиху” – так задовго до Чорнобильської трагедії: „Моя печаль – ріка без переправи...”? Що бачила, коли писала: „А вже земля древлянська рве на собі вогненні коси...”? А, власне, оті наші ображені, сплюндровані, здичавілі й на себе вже давно не схожі ліси – це також і нація».

Цікавий факт: один журналіст попросив Ліну Костенко про інтерв'ю. Вона погодилася, але зустрітися запропонувала у чорнобильській зоні. Поетеса так пройнялася наслідками аварії на ЧАЕС, що проводила народознавчі експедиції у 10-кілометрову чорнобильську зону, зустрічалася з переселенцями, які повернулися до своїх радіаційних домівок. Такі поїздки фіксувалися відеокамерою. Ліна Костенко вела документальні записи:

*Ми – атомні заложники прогресу
Вже в нас нема ні лісу
ні небес
Так і живем
од стресу і до стресу
Абетку смерті маємо –
АЕС⁴.*

Дивним чином здається, що «Древлянський триптих» написано вже після чорнобильського лиха. Не знаючи дати створення цієї поезії, можна інтерпретувати її як крик душі, відповідь митця тим злим силам, що не вберегли Полісся і спричинили катастрофу. Але ці віршовані рядки з'явилися раніше.

Ліси правічні, госпіталь душі!

Вражає той факт, наскільки важливим образом і об'єктом є для поетеси ліс. В. Панченко писав, що ліси у Ліни Костенко є символом торжества життя. Вони зцілюють, вони захищають, вони

⁴ Савка М. «Я вибрала долю собі сама»: життєвими шляхами Ліни Костенко // УСЕ для школи. Українська література. 11 клас. – 2001. – Вип. 6. – С. 5-13.

бережуть вікову, вічну мудрість. А ще ці ліси – живі, одухотворені. Багато віршів вже у назвах містять згадку про це природне древлянське багатство. Серед них, наприклад, такі поезії: «Цей ліс живий», «Сосновий ліс перебирає струни», «Ліс», «Обступи мене, ліс», «Пекучий день... лісів солодка млява...», «Вже третій день живу у лісі...», «Самі на себе дивляться ліси...», «Біднесенький мій ліс, він зовсім задубів!», «Загидили ліси і землю занедбали», «Цитринове сонце, смарагдовий ліс!», «Ожиново-пташиний ліс». В усіх перерахованих віршах реципієнта постійно супроводжує відчуття приналежності до цих лісів, надзвичайно тонке і яскраве прагнення зберегти їх від кривд людини. Образ лісу у Ліни Костенко має глибоку сутність, даруючи кожному, хто до нього наблизиться, естетичну насолоду, натхнення і підйом душевних сил. І яким же безумцем треба бути, щоб після усвідомлення таких простих істин нищити красу планети, от хоча б атомними реакторами. Мабуть, не читали Ліну Костенко творці ЧАЕС.

*Заб'юся в глухий оцей кут.
Тут сосни соснові, берези березові,
і люди людяні тут.*

Цікаву за своєю виразністю поетичну фігуру використовує поетеса: епітет у цих рядках повторює означуваний іменник. Ліричний герой прагне сховатися від усього недоброго, нещирого в гущавині лісу, там, де *все* природне. Автор проводить цікаву аналогію: не буває ніколи такого, щоб сосна не була сосною, а береза не була березовою. З цього постає філософське питання: чому ж люди бувають нелюдними? Чи не суперечить такий стан речей основам світобудови?

*Зелені коси русальних великоднів
верби порозвішували на сонці.*

Природа дарує відчуття свята, адже вона завжди чепурна. Дослідники абсолютно аргументовано твердять, що Ліна Костенко розмовляє з природою її мовою⁵. Ці рядки поетеса не римує. Свідомо чи ні, але тим самим вона створює ефект необмеження певними рамками. Строфа виглядає вільною, як гілки на вербі під тихим повівом вітерця. Ще раз підкреслимо, що природа для ліричного героя поезії – окремий живий світ, чистіший та добріший за світ людей. Багатомірність опису тут фізично достеменна⁶:

⁵ Барабаш С. Етика поетичного живопису Ліни Костенко // Українська мова та література. – 2003. – № 17 (321). – С. 24-27.

⁶ Брюховецький В. С. Ліна Костенко: Нарис творчості. – К. : Дніпро, 1990. –

*У криницях вибухають відра, склепані з
половинок бомби.*

Згадуються часи війни, повз ліричного героя ніби пробігають, швидко змінюючи один одного, кадри з кінофільму. У пам'яті спливають картини злиденного дитинства, пострілів, постійного страху та, як контраст, мальовничі й мирні пейзажі рідного Полісся.

А поза тим – тиша. І я добуваю з неї істину.

Істина – в мовчанні, у тиші, у відгородженні від надокучливого суспільства, яке увесь час намагається порушувати природну гармонію. Відчутний у цьому рядку ідейний перегук з «Intermezzo» М. Коцюбинського. У його новелі, як і в «Древянському триптиху» Л. Костенко, герой втомлений цивілізацією, постійним надлюдським напруженням. І лише природа здатна відновити втрачену рівновагу, подарувати натхнення, вказати шлях до істинних цінностей, адже: *Приватний атом – істина розщеплена.*

«Древянський триптих» побудований на постійному зіставленні прадавньої історії, народних звичаїв, повір'їв із сучасними деталями (*вечір пахне смаленою гумою; портрет відра, драбини чи лопати*). І ліричне «я» поетеси відчуває справжнє щастя серед безтурботного життєвого простору далеких пращурів. Її радує і власний сміх, і відсутність досягнень прогресу та цивілізації на зразок телебачення та радіо, і довірливий та прекрасний у своїй наївній простоті світ царства тварин (*цікава білочка, пташки лісові*), рослин (*трава стає навипиньки*) та грибів (*маслючків брунатні карапузики*). Літературознавче око помітить тут і антропоморфічну метафору: маслюки у Ліни Костенко не лише живі карапузики, вони ще й у шахи грають (та ще й з дощами)! І у цьому не просто краса, не тільки майстерний опис природи. Ці рядки створюють настрої поезії своїми смисловими відтінками. Не важко знайти тут і філософське навантаження, знову ж таки звертаючись до історії 1986 року. Після аварії на ЧАЕС *брунатними карапузиками* у радіаційній зоні вже й милуватися не варто. Поетеса відшуковує надзвичайно несподівані історичні асоціації:

*Хати древянські – трохи пароплави,
Що по зелених пагорбах пливають...*

Минуле постає перед нами не засобом заспокоєння, відновлення гармонії із собою. Подібні слова збагачують духовну скарбницю реципієнта. Відчутним є тісний зв'язок різних епох, невідривність сучасного від минулого. Дослідниці творчості Ліни Костенко С. Барабаш писала, що це класичний випадок, коли простота та конкретика поетеси приховує глибинну філософію світовідкриття, на яку спроможний геній⁷. Між рядками звучить прагнення (чи то просто безнадійна мрія?) зберегти для нащадків як не природу, то хоча б землю. Ліна Костенко підкреслює неперевершеність споконвічної краси древлянської території.

Якщо перша частина триптиху – своєрідна замальовка природного середовища, у якому жили древляни, і яке так до душі ліричному «я» поезії, то друга частина – історичний екскурс. Ліна Костенко по-своєму, але з погляду традиційного вивчення історії, тлумачить вбивство князя Ігоря волелюбними древлянами: *Та він же їх так примучив, що сил не було терпіти!*

На перший погляд може здатися, що поетеса застосовує досить дипломатичний літературний хід: спочатку у рядках начебто звучить суто жіночий, материнський жаль за розтерзаним князем (*в колінцях йому скрипіло, та в нього ж був ревматизм і грижа, він же не чув на одне вухо*). Але в цьому співчутті – така характерна для Ліни Костенко легка іронія, насмішка (*князь був плохенький*). Про княгиню Ольгу взагалі сказано, як у репортажі, деталі її кривавої помсти передані без емоцій. Об'єктивно та чітко. І тут, наприкінці другої частини диптиху, виплескується те, що вже не може тримати у собі суворий «репортер»: *рятуйточки!* У цьому вигуку – і зойк про допомогу, і біль, і жаль, і докір, і благання, і застереження. Кому воно адресоване? Ніби князівським воїнам, але водночас – і древлянам, і усьому народові, сучасному поетесі, і навіть прийдешнім поколінням. Це крик душі, що не сприймає несправедливості у світі.

*Але що ж воно винне, оте древлянське немовляточко,
що згоріло в лозовій колісці?*

А далі – чи то скорбота за загиблими невинними древлянами (*і ота бабуня, що за димом у двері не втрапила, і ота дівочка, що горіла на ній сорочка, і ота вагітна молодичка, що впала*) та живою природою, яку теж безвинно було покарано страшною смертю у вогні (*і оті бджоли, що їх заливало гарячим медом, і коні, що сахнулися у стайні, і той голуб, що приніс своїй голубці у лапах*

⁷ Барабаш С. Поетична історіософія Л. Костенко: безсмертя Духу. – Кіровоград, 2003. – 79 с.

полум'я), чи то згадка про пережиту поетесою ще у дитинстві війну, чи натяк на політичні інтриги ХХ століття, у яких так само страждали ті, хто нічим не завинив, чи передчуття чорнобильського лиха з його найстрашнішими наслідками, чи засторога сучасникам і нащадкам. Вражаючи за силою свого впливу рядки останньої строфи другої частини триптиху ідейно перегукуються із «Пастораллю ХХ століття». З обох поезій ліричне «я» постає в образі величезного людинолюба. У «Пасторалі...» показана нерозривність життя та смерті, невідворотність останньої та непереможність життєвих сил водночас. У триптиху теж наскрізною є тема коловороту життя та смерті як у природі, так і в людському житті. Оптимізм та життєва позиція поетеси не дозволяють їй писати про ці речі по-іншому, крім торжества життя над смертю.

Третя частина «Древянського триптиху» – детальний опис пожежі у древянській землі. Ліна Костенко з точністю хронографа відновлює усі події. Інтерпретація спалення Іскоростеня спричинена прагненням залучити читачів до пошуку правди про історичне минуле⁸. Стративши князя-кривдника, древяни, як і все їхнє господарство, сплять, не відчуваючи наближення біди.

А вже земля древянська рве на собі вогненні коси!

Наведений рядок цікавий з погляду історичного підходу автора до описуваних подій. Ліна Костенко не каже, що древяни шкодують про свою розправу з Ігорем. Не бачимо ми розкаяння і з боку Ольги за агресивну політику чоловіка. Але жалкує земля, постає проти насильства і несправедливості сама поліська природа. Ні, земля не засуджує ні древян, ні княжичів. Вона мовчить. Але як внутрішньо бунтує проти усіх чвар, які бувають на світі, і гублять її дітей! Тут є непряма, але така зрозуміла алюзія на тавтологічні слова з початку триптиху про людяних людей, соснові сосни, березові берези. Короткий рядок, але надзвичайно життєлюбний. Природа висловлює свій протест проти дій людини. Так завжди буває у часи забуття *homo sapiens* про те, що своїми не надто обдуманими вчинками ми іноді не любимо *травинку і тваринку, і сонце завтрашнього дня*.

Поетеса словами очевидця та учасника говорить про найменші подробиці помсти княгині Ольги (*пахло смаленим пир'ям, падали печені яблука з яблунь, язик пурпуровий у миснику лиже тарілку,*

⁸ Жуковська Г. М. Проблема історичної пам'яті у творчості Ліни Костенко / Автореф. дис. на здобуття наук. ст. канд. філолог. наук: 10.01.01 / Київський національний університет імені Т. Шевченка. – К., 2001. – 19 с.

кипіла вода у криниці, шкварчали свині) та боротьби народу з лихом (люди товклися лобами, хто гасив, хто гасав, по землі хтось качався,

*Хто виводив коня, хто тягав з річки мул у відрах,
Хто хапався за меч, хто орудував ломом здоровим...
А той обкопує хлів, де іншому треба бігти з водою).*

І ці художні деталі несуть надзвичайно важливе значення, дозволяючи реципієнту теж зануритися у вир подій, самому ніби нести воду для гасіння та зіштовхуватися з іншими постраждалими.

Але пожежею не вичерпувався хитрий план помсти княгині древлянам. Вона взяла собі у рабині дочку древлянського князя Мала – Малушу,

*щоб і рід той поцез,
щоб і спогад про нього вимер.*

Але долею судилося інакше. Та й стиль творчості поетеси не дозволяє їй залишити усе просто. Ось і з'являються в історичному творі інтимні рядки. Ліна Костенко вводить тут нитку нового сюжету, пов'язаного з князем Володимиром. Адже у Києві Малушу покохав, *як душу*, син княгині Ольги. Несподівано поетеса додає триптиху на природно-екологічно-історичну тематику трохи тонкого ліризму: *як душу*. Кохання поєднало серця дітей залятих ворогів, майже древлянсько-київських Ромео і Джульєтти. Ця художня деталь підкреслює непереможність широкого почуття, непідвладність його жодним чварам чи міжусобицям. І від того великого почуття –

*Народився в них хлопчик.
І це був князь Володимир.*

Що підкреслено тут? Певно, інтерпретувати ці рядки можна як значущість древлянського племені для подальшого розвитку нашої землі. Адже великий князь Володимир, хреститель та просвітитель Русі, був прямим нащадком древлян, сином їхньої князівни, що виросла на теренах нинішнього міста Малина. Отож, у жилах київських князів текла древлянська кров. Для самого «Древлянського триптиху» це важливо в аспекті історизму, доведення важливості існування древлян на Поліссі. А для Ліни Костенко – це заслуга не лише поета, а й історика-аналітика, який вправно проводить історичні паралелі, знаходить аналогії між подіями різних часових пластів. Ліна Костенко не приховує, що використаний нею історичний сюжет – це не ілюстрація до чергового шкільного підручника, а її особистий біль. В історичних візіях поетеси час спресовується чи розтягується так, як вона його

відчуває⁹. З якою метою звертається автор до древлянської теми? Сама Ліна Костенко пояснює це просто:

*У древлянському лісі на пні сиділа Історія.
А я шукала опеньки, на неї там набрела.*

Ліна Костенко «згадала» всього одну, відому нам з «Повісті временних літ», історію. Заримувати її багато хто зумів би. Видобути ж глибинний і художньо переконливий сенс до снаги лише справжньому поетові. В історії нічого не минає безслідно, усі ми пов'язані невидимою ниткою з тою давньою древлянською пожежею, хоч і «віки минули, як єдиний схлип». Ця важко пояснювана незнищенність трагедії, осмислена поетесою, переростає в пружний перегук часів, щось нагадує, будить сумління, ятрить душу. Можливо, тому що в «силовому полі» поезії Ліни Костенко, піддаючись сугестії її образного магнетизму, починаєш навіть інакше вимірювати цінність і самоцінність найрізноманітніших життєвих проявів¹⁰.

Отже, поезія Ліни Костенко «Древлянський триптих» невловимо нагадує про аварію на ЧАЕС, хоча в основі сюжету лежать зовсім інші теми та проблеми. Насправді твір присвячений Україні, а точніше – Поліссю, давній древлянській землі з її старовинним, спаленим Ольгою, містом Іскоростенем. Три частини поезії передають відчуття автором трагедії нашого народу. Полягає вона у невмінні згуртуватися, зібратися разом і спільно діяти на користь самим собі. Як колись воювали київські князі із своїми ж братами, слов'янськими племенами, так і сучасні українські можновладці з великими труднощами знаходять спільну мову. А через те «велике мискоборство» страждає простий народ. Але триптих абсолютно не несе в собі песимістичного чи негативного смислового навантаження. Мудро і дипломатично висловлює Ліна Костенко думку про незнищенність та велике майбутнє гідних синів своєї землі.

Нагальні питання сьогодення відступають на задній план, як тільки доторкнешся душею до історії, до природи, до широкі та доброї людини. Особливістю стилю Ліни Костенко є те, що в її поезії не треба нічого відшукувати, тому що усе необхідне вже написано автором. Треба просто уважно і вдумливо читати. Ні, навіть не між рядків. Просто самі рядки. «Древлянський триптих» насичений цікавими паралелями прадавніх часів та сучасності. Є у поезії і тонка, ледь помітна, іронія, що постає не лише як

⁹ Брюховецький В. С. Ліна Костенко. *Op. cit.*

¹⁰ Брюховецький В. С. Ліна Костенко *Op. cit.*

літературний прийом, а й як іронія долі героїв поезії.

Основними джерелами формування історичної пам'яті у творчому доробку поетеси стали національна історія, згадки про воєнне дитинство, пошуки архетипних витоків рідного народу, переосмислення міфологічних мотивів та образів, завдяки яким витворилася в поезії Ліни Костенко особлива національно-культурна модель історичного буття¹¹.

*Отут жили древляни і древляни.
Віки минули, як єдиний схлип.*

Так починається «Древлянський триптих». Жили собі люди, наші пращури. Чому ж тепер ми не називаємося древлянами і древлянками? Куди вони зникли? Що погубило прадавніх слів'ян-поліщуків? Можливо, гордість, непоступливість? Де вони поділися? Минули... Що ж чекає нас завтра? Чи не прирікаємо ми самих себе на зникнення своїми людськими-нелюдськими чварами, втручанням у природний хід речей, екологію тощо? Поезія Ліни Костенко залишає нам роздуми.

Екатерина Дюжева.

Древлянський триптих Ліни Костенко

Стаття посвячена дослідженню художественного мира «Древлянского триптиха» Лины Костенко. Предлагается интерпретация поэтики, образной системы, авторских размышлений, отступлений, освещающая особенности триптиха. Осуществлено системное рассмотрение роли художественных средств, использованных для раскрытия философского и исторического подтекста произведения. Прослежены жанрово-стилевые особенности творческого почерка Лины Костенко. Статья содержит наблюдения автора над художественными деталями, имеющими большое значение для реализации замысла поэтессы.

Ключевые слова: *триптих, інтерпретація, історизм, поезика, образная система, деталь, художественный мир.*

¹¹ Жуковська Г.М. Проблема історичної пам'яті у творчості Ліни Костенко. Ор. cit.

Kateryna Dyuzheva.

The Drevlians' triptych of Lina Kostenko

The article is devoted to research of the artistic world in Lina Kostenko' «The Drevlians' triptych». The interpretation of poetics, artistically-figurative system, author's reflections, retreats are offered. It illuminates the features of triptych. The system consideration of artistic facilities' role, used for opening of philosophical and historical implication of work is carried out. The genre-stylish features of the creative handwriting of Lina Kostenko are traced. The article contains the supervisions of author above artistic details, mattering for realization of poetess' project.

Key words: *triptych, interpretation, historical method, poetics, artistically-figurative system, detail, artistic world.*

